

Comentariul poeziei Noaptea de mai scrisa de Alexandru Macedonski - a doua parte

A preschimba, a deschide, a reinvia traduc actul scrierii care trebuie sa retina tot ceea ce este instabil, sa fixeze, sa imprime unei imagini freamat si reflexivitate, sa intretina fascinatia prin cuvânt, prin rescrierea revelatoare.

Continua sa raspandeasca o emotie, o infiorare refrenul poeziei o voce neinduplecata, persuasiva, cu straluciri metalice, pregatind printr-un indemn ordin, intrarea in paradisul primaverii oficiind un act initiatic, transcriind o alta lume, sfidand "jalnicele nevroze", zadarnicele sentimente destramate, degradate:

"Veniti: privighetoarea canta si liliacul a-nflorit

Cantati: nimic din ce e nobil, suav si dulce n-a murit".

Cantecul este prezent ca o lege, ca un principiu care ordoneaza, armonizeaza, creeaza o corespondenta stranie intre lucruri, deschide cotloanele obscure. "A cobori intre roze" cand "lumea e inchisa" inseamna a accepta metamorfoza drept coordonata a unui spatiu poetic, inchiderea si deschiderea continua. O descindere in atmosfera virginala, precuvantatoare sugereaza poetul, alegand o cale, propunand un traseu, intrezarind parca o salvare in calatoria deliberata:

"Inchisa daca va e lumea, reoborati-va- ntre roze

Parfumele de mai inalta reinnoite-apoteoze,

Si-n noaptea blonda ce se culca pe campenesti virginitati

Este fioru-mpreunarii dintre natura renascuta

Si-atotputerea Vecinicii de om abia intrevazuta".

Este vorba de o recoborare (reluarea unei actiuni) de o recitare a lumii din jur printr-un alt cod, din perspectiva "sublimelor metamorfoze". Un element se distinge acum: roza, figua a aspiratiei si esecului, a erosului si mortii, a desprinderii necontenite, a voluptatii mai presus de timp, intr-o exaltare deconcertanta. Versul lui Mallarme "Une rose dans les tenebros" sugereaza sensul de cuvânt poetic, de aspiratie orfica, de nazuinta creatoare, prefixul re (a recobori, a reinnoi a renaste) apropie invitatia profetica a poetului, dincolo de reprezentarile fastidioase, de actul scrierii in care fluxul si refluxul, inchiderea si deschiderea devin miscari dictate de contradictia interioara:

"Vestalelor, daca-ntre oameni sunt numai jalnice nevroze,

Pamant si spatiu isi urmeaza sublimale metamorfoze".

"Sublimele metamorfoze" traduc tesatura complicata a unei structuri duale, schimbari de sens de la reprezentarea prozaica, obsedanta, morbida, la elevatia triumfatoare, obtinuta prin reflexivitate, prin succesiunea de planuri in care afirmatia si negatia "talazul dusmaniei" si "poleielile mangaietore" ofera cuvântului vituti expresive, specifice structurii liricii moderne. In Metamorfozele cercului Georges Poulet dezvaluie prin imaginea cercului un drum spre implinire, o tensiune existentiala surprinsa in incordari si eliberari:"